

fatter jeg naturligtvis dette Forslag kun som en Bemyndigelse til at gjøre det, saafremt Omstændighederne maatte tillade det. Derimod gjør det mig ondt, at det ærede Udvalg, eller i alt Fald dets Fleertal, ikke har tiltraadt Ministeriets Endringsforslag under Nr. 17, der — som den ærede Ordfører bemærkede — gaaer ud paa at staafe en fylldigere Realunderviisning i Viborg Skole end den, der hidtil har fundet Sted. Det forekommer mig, at det høie Thing ikke vil gjøre Ret i at vægre sig ved at votere denne dog i og for sig temmelig underordnede Sum, naar dette er Betingelsen for ret at kunne faae Nytte af den Sum til Realunderviisning, som man ved anden Behandling var enig om at bevilge, skjøndt jeg rigtignok seer, at et Mindretal under Nr. 18 har stillet Forslag om, at denne Bevilling igjen skulde gaae ud. Jeg troer, at Enhver, som har havt Leilighed til at frequentere en latinist Skole, som tillige har Realunderviisning, vil have en levende Erindring om, at det ikke er noget heldigt Forhold, at Realdisciple blandes sammen med studerende Disciple. Ikke alene bliver derved Underviisningen ufuldstkommen for de første, men de ville derhos aldrig kunne frigjøre sig fra Følelsen af, at der bliver presset abfillige Ting paa dem, som de ikke vente at faae den fjerneste Nytte af i Fremtiden, og dette gjør dem ikke blot selv ligegyldige, men det virker ogsaa sløvende paa de andre Disciple i Classen, ligesom det ogsaa bidrager til et ikke synderligt godt Forhold mellem de forskjellige Disciple. Dertil kommer, at i de senere Aar den samme Uvillie har gjort sig gjældende hos Børnenes Forældre, saa at der fra Viborg foreligger Exempler paa, at Folk, som ellers havde ønsket deres Børn anbragte i Viborg Skole for at faae Realunderviisning, have undladt at sætte dem derind, fordi de ikke holdt af, at Børnene proppebes med Ting, som de efter deres Mening ikke kunde have nogen Nytte af. Den anden Grund er den, at Disciplene ikke ere istand til at tage Afgangsexamen ved Skolen, og at Forældrene derfor paa et mere fremrykket Tidspunkt af Børnenes Liv maae sende dem bort for at tage Afgangsexamen her i Bhen. Jeg troer, at det er meget urigtigt ligeoverfor Viborg at nægte denne Bevilling,

ikke alene af disse af mig anførte almindelige Grunde, men ogsaa af den Grund, at nu Jernbanen, som fører til Viborg, giver en Mulighed og Sandsynlighed for en langt større Frequentens til denne Skole end hidtil, navnlig af Realdisciple, og der foreligger efter min Mening et fuldgjældigt Vidnesbyrd i denne Henseende, idet der fra de 3 nærmeste Byer, Skive, Løgstør og Lemvig, foruden fra selve Viborg Communalbestyrelse er udtalt et Ønske om, at denne Skole maatte blive indrettet saaledes, at Realdisciplene kunne naae en saadan Udvikling og Modenhed, at de kunne tage Afgangsexamen ved Skolen. Der er endnu en Anbefaling for denne Foranstaltning, og det er den, mine Herrer, at den nuværende Rector ved Skolen interesserer sig meget levende for Sagen, og det turde dog maastee ikke være noget almindeligt Tilfælde, at Rectorer for de lærde Skoler omfatte Realunderviisningen med den samme Varme og Interesse som den classiske Opdragelse; men hvor der foreligger et saadant Tilfælde, hvor altsaa baade de personlige og locale Betingelser ere tilstede, maa jeg meget anbefale det høie Thing ikke at nægte den Udgift, der er nødvendig for, at denne Foranstaltning overhovedet kan gennemføres til et saadant Maal, at Hensigten dermed opnaaes. Det er en Selvsøge, at jeg fra denne Plads ikke kan tilraade at vedtage Forslaget under Nr. 18, men at jeg tvertimod maa ønske, at Thinget fastholder den Beslutning, som det ved 2den Behandling tog med Hensyn til Viborg og Roeskilde Skoler, Alt til Fremme for den reale Underviisning, som vor Tid vistnok med Rette synes at sætte saa stor Pris paa. — Jeg skal endnu tillade mig med et Par Ord at anbefale det høie Thing at bifalde Forslaget under Nr. 16 om en Bevilling af de fornødne Midler til en Revision og Regulering af Planer og Kort for Skovdistricterne i Sørv Skove. 3 Statens Skove har det været anseet for nødvendigt, at saadanne Revisioner af og til foretages, og naar der, som ophøit i Anmærkningerne, her ikke er foretaget nogen siden 1833—34, og det allerede dengang erkjendtes, at de daværende Kort vare ufuldstændige og i alt Fald efter de senere Aars Erfaringer havde viist sig meget ufuldstændige, forekommer